

معرفی‌های گزارشی

کلیات

• ره‌نوشه راهیان نور

جمعی از نویسندگان. (چاپ اول: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۵). ۲۲۴ص، وزیری. این کتاب مجموعه چند مقاله درباره عاشورا و موضوعات مرتبط با آن از قبیل آداب سخنوری، عزت و ذلت، تربیت فرزندان بر پایه محبت اهل بیت، موضوعهای مناسب برای سخنرانی در ایام محرم است که معاونت آموزشی دفتر تبلیغات برای مبلغان طرح هجرت تدوین کرده است.

• فرهنگ عاشورا

جواد محدثی. (چاپ اول: قم، نشر معروف، ۱۳۷۴). ۵۱۲ص، وزیری. «عاشورا» واژه هیجانباری است که همواره آزادی، رادی، بزرگی و بزرگواری، عزت و ستیز و فرازمندی و قله سانی را تداعی می‌کند. عاشورا در متن زندگی شیعه و در عمق باورهای او جاری است. و اکنون سده‌ها از پس سده‌ها مردم آن را پاس داشته‌اند و عالمان در چگونگی آن بسیار نوشته‌اند و مردم در فرهنگ خود جای والایی بدان داده‌اند. این فرهنگنامه آهنگ آن دارد که این همه را برنماید و ابعاد عظیم این حضور را در فرهنگ و ذهن و زبان مردم بازگوید و لازمترین

موضوعات مرتبط با آن نهضت جاوید را در پیشدیده‌ها نهد و... کتاب به گونه فرهنگنامه‌ها و براساس حروف الفبا تنظیم یافته که با مدخل «آب» آغاز می‌شود و با مدخل «یوم‌الله» پایان می‌پذیرد. در پایان کتاب تمام مدخلها براساس موضوع نیز فهرست شده است؛ بدین سان: اشخاص، موضوعات و مفاهیم، جاها و شهرها، ابزار و وسایل، حادثه‌ها، اشیاء و پدیده‌ها، اصطلاحات، کتابها و گروهها. فرهنگ عاشورا کتابی است خواندنی، سودمند و کارآمد. چاپ، حرف‌چینی تصویر روی جلد زیبا و چشم‌نواز است و نشانی است از انتخاب درست ناشر آن.

• کتابشناسی حزین لاهیجی

معصومه سالک. (چاپ اول: ، نشر سایه، ۱۳۷۴). ۱۱۲ص، رقعی. محمد علی حزین لاهیجی اصفهانی، از شاعران نامدار قرن دوازدهم هجری قمری، دارای آثار فراوانی است که تنها تعداد اندکی از آن باقی مانده است. نویسنده کتاب با تلاش گسترده توانسته است ۲۶۵ اثر وی را اثبات کند. وی در بخش اول این کتاب منبع‌شناسی زندگی و اندیشه لاهیجی را انجام داده است و در بخش دوم کتابش به کتابشناسی آثار لاهیجی پرداخته است.

• اصول تحقیق التراث

عبدالهادی فضلی. (چاپ اول: قم، مؤسسه ام‌القری للتحقیق والنشر، ۱۴۱۶). ۲۶۰ص، وزیری.

تحقیق متون کهن و احیای میراث برجای مانده از عالمان سده‌های پیشین اکنون سالهاست که به گونه‌ای شایسته مورد توجه است. گسترش تصحیح و نشر متون کهن زمینه بحثهای کلی و روشمندی در این جهت و عالمانی، شیوه‌های کارآمد آن را به بحث نهاده‌اند. کتاب آقای فضلی، جمع، تدوین و تلخیص ارجمندی است از هر آنچه تاکنون در این زمینه نگاشته شده است: آغاز تحقیق نصوص و تطوّر آن، تعریف تحقیق و شرایط آن، مقدمات تحقیق، مراحل و گامهای تحقیق، مسائل و تلاشهایی که تحقیق را به کمال می‌رساند.

چگونگی نگارش مقدمه و تدوین کتابشناسی و منابع پژوهش از جمله بحثهای این کتاب است.

• معجم المصطلحات والألقاب التاريخية

مصطفی عبدالکریم الخطیب. (چاپ اول: بیروت، مؤسسه الرساله، ۱۴۱۶). ۴۵۸ص، وزیری.

فرهنگی است سودمند در توضیح و تبیین اصطلاحها و الألقاب تاریخی و واژه‌هایی که در مطالعات و پژوهشهای تاریخی به کار می‌آید.

مؤلف آن را بر اساس حروف الفبا تنظیم کرده و ذیل مدخلها توضیحات روشنگری آورده و منابع بحثها را نیز به دقت نشان داده است.

● فهرست کتابخانه مجلس شورای اسلامی

عبدالحسین حائری. (چاپ اول: تهران، کتابخانه و موزه و مرکز اسناد مجلس، ۱۳۷۴). ۵۱۶ ص، وزیری.

بالاخره پس از سالها انتظار مجلّدی دیگر از فهرست نسخه های خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی نشر یافت.

این مجلد نخستین جلد از فهرست مجموعه اهدایی سید محمد طباطبایی به مجلس است. در این جلد ۱۴۵ مجموعه، شامل ۹۴۰ رساله و گفتار معرفی شده است. فهرست مجلس، بویژه مجلداتی که به خامه کتابشناس محقق و عالم جلیل حضرت حائری تدوین یافته است، از فواید و نکات کتابشناختی و رجالی و شرح حالنگاری شایان توجهی برخوردار است. امیدواریم مجلدات دیگر این مجموعه نیز بزودی نشر یابد.

تبیح قرآن و حدیث

● القرآن والمسیحیة فی المیزان

احمد عمران. (چاپ اول: لبنان-بیروت، الدار الاسلامیه، ۱۴۱۶). ۶۲۰ ص، وزیری. یوسف حدّاد از نویسندگان مسیحی لبنانی تبار است که آثار متعدّدی درباره قرآن نوشته است. وی در این نگاشته کوشیده است به گونه ای از آیات قرآنی در جهت استوارسازی باورهای دینی مسیحی خود یاری جوید، و روشن است که گاه به تکلف و تحریف در تفسیر و تبیین آیات دچار شده است. آقای احمد عمران در این نوشته کتاب «القرآن والمسیحیة» او را به میزان نقد نهاده و کاستیها و سستیهای آن را بازگفته و تفسیرها و توضیحات تحریفگرانه وی از آیات الهی را نشان داده است. کتاب آقای عمران خواندنی است؛ بویژه آنکه وی ادب علمی را مراعات کرده و در بحث و مناقشه هرگز از وادی انصاف دور نشده است.

● اصول الحدیث

عبدالهادی فضلی. (چاپ اول: قم مؤسسه ام القری للتحقیق والنشر، ۱۴۱۶). ۲۴۳ ص، وزیری.

کتاب حاضر موضوعاتی را به بحث نهاده است که در آنها از چگونگی سند، متن و نقل و گزارش حدیث بحث می شود و از اصطلاحاتی که در این جهات به کار گرفته می شود. این موضوع را پیشینیان به «درایة الحدیث» تعبیر می کردند و اکنون بیشتر از آن با عنوان «مصطلح الحدیث» و یا «علم اصول الحدیث» یاد می کنند.

مؤلف در این کتاب از پیشینه این گونه پژوهشها سخن گفته و مهمترین کتابها در این زمینه را معرفی کرده است. تدوین حدیث در فریقین، عناصر شکل دهنده حدیث و اقسام حدیث از دیگر بحثهای این کتاب است. آنگاه اصطلاحات حدیثی آمده است و توضیحات آن؛ مانند: صحیح، حسن، قول، ضعیف و ...

اقسام ضعیف در حدیث و در پی آن بحث وضع و جعل و عوامل آن یکی از بحثهای جالب این کتاب است.

● پژوهشی در تاریخ حدیث شیعه

مجید معارف. (چاپ اول: تهران، مؤسسه فرهنگی و هنری ضریح، ۱۳۷۴). ۵۶۲ ص، وزیری.

تدوین حدیث و چگونگی انتقال آن از نسلهای پیشین به نسلهای واپسین و فرازها و فرودهایی که این انتقال داشته، از مباحث مهم تاریخ اسلام است و آگاهی بر چندی و چونی آن در فهم مصادر تشریح اسلامی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این کتاب گامی است در این جهت که تدوین حدیث در تشیع را از آغاز تا قرن پنجم به بحث نهاده است.

مؤلف تدوین حدیث را در قرنهای یاد شده به چهار دوره تقسیم کرده است: ۱) دوران علی(ع) تا امام سجّاد(ع) ۲) عصر

صادقین(ع) ۳) عصر شکل گیری فقه و حدیث ۴) پیدایش جوامع حدیثی.

در دوره اول پس از بررسی وضع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی شیعه در قرن اول به موارد حدیثی ائمه پرداخته و در ضمن آنها از نهج البلاغه، کتاب علی(ع)، صحیفه علی(ع)، صحیفه سجّادیه و برخی دیگر از کتب حدیثی آن روزگار بحث کرده است. در دوره دوم از چگونگی نشر و تعلیم و تعلم در حدیث، سیر تاریخی کتابت اصول از اربعمائه، اصالت حدیث شیعه، مواجهه صادقین(ع) با جریانهای انحرافی بحث شده است. در دوره سوم از چگونگی شکل گیری فقه و حدیث سخن به میان آمده در ادامه بحث به خاندانهای شیعی و پایگاههای حدیثی تشیع اشاره شده است. در دوره چهارم به تفصیل کتب اربعه بحث شده است.

● موسوعة احادیث امام امیرالمؤمنین(ع)

مؤسسه نهج البلاغه. (چاپ اول: تهران، روابط عمومی مؤسسه، ۱۴۱۶). ۳۷۳ ص، وزیری. بنیاد نهج البلاغه که اکنون سالهای سال است به تبیین و تبلیغ معارف علوی و حقایق عظیم نهفته در نهج البلاغه همت ورزیده است. اینک از پس سالها کوشش در شناسایی، تدوین و تحقیق احادیث روایت شده از علی(ع)، جلد اول آن را که روایات آن بزرگوار درباره حضرت مهدی(ع) است، نشر داده است. این کتاب در نه باب سامان یافته است که هر کدام از بابها دارای فصولی است و در این ابواب و فصول احادیث مرتبط با نام و صفات حضرت مهدی(ع)، قیام آن امام بزرگوار، مهدی(ع) در قرآن، نهج البلاغه و شعر امام علی(ع)، یاران

مهدی، علائم ظهور آن بزرگوار و... گزارش شده است.

مؤلفان روایات را از منابع کهن برگرفته اند و گاه توضیحات لازم و سودمندی در پانوشتها افزوده اند. امیدواریم دیگر مجلدات این مجموعه ارجمند نیز بزودی نشر یابد.

● اصول علم الرجال بین النظرية والتطبيق

محمد علی علی صالح. (چاپ اول: قم، ناشر، مؤلف، ۱۴۱۶). ۷۰۶ص، وزیری.

این کتاب تقریر درس آیت الله حاج شیخ مسلم داوری است که آقای علی صالح به تدوین آن همت گماشته است. مباحث کلی دانش رجال به گونه گسترده در این کتاب به بحث نهاده شده است. نیاز به دانش رجال، کتب اربعه و چگونگی اسناد آنها. کتابهای مهم کهن و چگونگی روایات آنها، مانند تفسیر علی بن ابراهیم قمی، کامل الزیارات، مقنع، نوادر الحکمه، مستطرفات، سرائر و... راههای فراگیری روایات، توضیح اصطلاحاتی چون کتاب، اصل نسخه، رساله، مسائل و... مصادر و مسائل الشیعه، توثیقات عامه و تحقیق و پژوهشی درباره چهارده تن از راویان شیعه.

● جلوه های حکمت

سید اصغر ناظم زاده قمی. (چاپ اول: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۵). ۶۷۲ص، وزیری.

نویسنده، کلمات امام (ع) را در شکل موضوعی تنظیم و ترجمه کرده است و بر پایه الفبا براساس عنوان عربی مرتب ساخته است که مجموع آن ۲۲۵ عنوان است. منبع عمده تنظیم کننده، نامه ها و خطبه های امام (ع) است و در پایان کتاب منابع احادیث را ارائه داده است. تنظیمی است مفید، ولی به دور از کاستی نیست بویژه در ترجمه ها.

● اصول علم الرجال

عبدالهادی فضلی. (چاپ اول: قم، مؤسسه ام القرى للتحقیق والنشر، ۱۴۱۶).

مؤلف، این کتاب را به آهنگ تدوین کتابی درسی در دانش رجال تدوین کرده است. از این

روی کوشیده است بحثهای اصلی این دانش را به اختصار با بیانی گویا و بدون بحثهای استطرادی عرضه کند. وی در این کتاب از علم رجال، موضوع و فایده آن سخن گفته و آنگاه چگونگی سیر تاریخی این دانش را گزارش کرده است. سپس اصول و قواعد و اصطلاحات عمومی در دانش رجال را تبیین کرده و توضیح داده است. بحث از کتابهای مهم دانش رجال و ارزیابی آنها و نیز چگونگی اسناد کتب اربعه از دیگر بحثهای این مجموعه است.

● بیع فقه

● تفسیر جامع آیات الأحکام

زین العابدین قربانی لاهیجی. (چاپ اول: قم، نشر سایه، ۱۳۷۵). ج ۲، ۳۵۲ص، وزیری.

پژوهشی است جامع و تفسیری است گسترده از آیات احکام. پیشتر و به هنگام نشر جلد اول آن درباره این مجموعه به اختصار سخن گفته ایم. این مجلد مشتمل است بر بقیه مباحث کتاب «صلاة» تا نماز جمعه. نشر روان، تتبع گسترده و بهره گیری از تفاسیر مختلف و توجه به اقوال فقیهان و مفسران و بهره گیریهای اجتماعی و تربیتی از آیات قرآن، و به دیگر سخن به دست دادن تفسیری روزآمد از آیات احکام، از جمله ویژگیهای این مجموعه است. برای مؤلف در به فرجام رساندن این مجموعه توفیق آرزوی کنیم.

● ادوار فقه و کیفیت بیان آن

محمد ابراهیم جنتی. (چاپ اول: تهران، انتشارات کیهان، ۱۳۷۴). ۵۱۲ص، وزیری. مجموعه ای است از مقالات علمی و تحقیقی. مقاله آغازین آن به ادوار فقه پرداخته است و چگونگی تبیین و بیان مسائل فقهی در دوره های مختلف. در این بخش، جایگاه و مواضع اجتهاد در مبانی فقهی، تکامل و رکود فقه اجتهادی اهل سنت به بحث نهاده شده و

بحث طهارت ذاتی انسان به عنوان نمونه ای از اجتهاد در مبانی فقهی به تفصیل پژوهش شده است که بحثی است مهم و سودمند.

شیخ مفید در عرصه فقاهاست و اجتهاد، بعد فقهی و اجتهادی طبری، وقف از دیدگاه مبانی فقه اسلامی، فقه اجتهادی و اصلاح حوزه ها از دیدگاه امام، عناوین دیگر مقالات این مجموعه ارجمند است.

● احکام خانواده

عبدالرحیم موگهی. (چاپ ششم: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴). ۳۵۹ص، وزیری. نویسنده احکام فقهی مربوط به خانواده را، از قبیل تقلید، زناشویی، تولید نسل، و ظایف خانواده، اخلاق خانواده، اقتصاد خانواده، تغذیه و طهارت، مسائل عبادی، احکام اجتماعی، مرگ اعضای خانواده را براساس فتاوی مرحوم حضرت امام (ره) آورده است.

● بیع فلسفه و کلام و عرفان

● الامام امیر المؤمنین علی (ع) دیدگاه خلفاء مهدی فقیه ایمانی. (چاپ اول: مشهد، مجمع الغدیر، ۱۳۷۵). ۲۵۸ص، وزیری. علی (ع) سرچشمه فضیلتهاست و حقایق و دانشها از کوهسار فرازمند وجودش سرار زیر می شود. ستیغ شخصیت والای او در دشتستان تاریخ بشریت بدان سان فرازمند است که جز کوردلان و آتش نهادان نخواهند توانست از دیدن آن روی برتابند. این جایگاه شگرف در همان روزگاران حضور رسول الله (ص) و حیات علی (ع) بر همگان روشن بود و این کتاب مجموعه ای است زیبا از اعترافها، ثناگسترها، و خستوگشتهای کسانی که روزگاری کباده خلافت به تن

داشتند درباره آن بزرگوار .

اعترا فهای گزارش شده از خلفای سه گانه ، معاویه ، عمر بن عبدالعزیز و ... در این مجموعه با استناد به منابع مهم اهل سنت آمده است . این اثر ، کتابی است شیرین ، خواندنی و تنبه آفرین . توفیق سرسودن به آستان علوی بر مؤلف مبارک باد .

● آشنایی با مسائل کلی اسلام

ابراهیم امینی . (چاپ اول : قم ، انتشارات انصاریان ، ۱۳۷۴) . ۴۶۴ ص ، وزیری . مؤلف ارجمند کتاب ، حضرت آیت الله ابراهیم امینی ، این کتاب را با درک استوار از ضرورت گسترش معارف دین با زبانی روشن و بیانی گویا در سطوح مختلف ، برای سطح متوسط و قشر جوان تدوین کرده ، و مسائل مهم و گوناگون اسلامی را به طور فشرده مورد بررسی قرار داده است .

کتاب در هشت بخش تدوین شده است : پیامبر اسلام و ادله نبوت او ، خاتمیت پیامبر اسلام ، بعثت پیامبر و نزول قرآن ، اسلام و ایمان و برخی خصایص آن ، انسان و مسئولیتهای او ، تکالیف و احکام و منابع آنها ، اصول و فروع دین ، حقوق زن در اسلام . مؤلف کوشیده است مطالب مستدل باشد ؛ مطالب سست و بی پایه بدان راه نیابد و مسائلی عرضه شود که دانستن آن برای مسلمان ضروری باشد ، و مطالب به گونه ای عرضه شود که بهره گیری از آن سهل باشد . برای مؤلف محترم آرزوی توفیق داریم .

● ترجمه و شرح نهایة الحکمة

علی شیروانی . (چاپ سوم : قم ، دفتر تبلیغات اسلامی ، ۱۳۷۴) . ۳۵۸ ص ، وزیری . این جلد به شرح و ترجمه مرحله هشتم ، علت و معلول مرحله نهم ، قوه و فعل و مرحله دهم : سبق و لحوق نهایة الحکمة می پردازد . کتاب شرح و ترجمه مزجی است که متن عربی را در بالای صفحه و ترجمه و شرح آن را به گونه مزجی در ذیل آورده است . این شرح و ترجمه نیازمند نقد علمی است .

● تصوف اسلامی و رابطه انسان و خدا

نیکلسون . ترجمه محمد رضا شفیعی کدکنی . (چاپ سوم : تهران ، انتشارات سخن) . ۲۰۷ ص ، رقعی .

این کتاب یکی از معروفترین تحقیقات نیکلسون ، خاورشناس بلند آوازه و مولوی شناس برجسته است که با عنوان تصوف اسلامی عرضه شده است . محتوای کتاب را بر روی هم سه سخنرانی تشکیل می دهد که به گفته مؤلف ، غرض اصلی آن بوده است که نشان داده شود تصوف ضرورتاً اعتقاد به وحدت وجود نیست ، بلکه دربر دارنده نشانه هایی از مذهب اصیل فردی است و ...

در سخنرانی اول حدود مفهوم شخصیت ، تشبیه و تنزیه در کلام اسلامی ، سابقه کلمه صوفیه در قرون اولیه ، سابقه خوف در زهد اسلامی و ... به بحث نهاده شده است و در سخنرانی دوم از حلاج ، وحدت وجود و اندیشه های حلاج سخن رفته است . سخنرانی سوم ویژه جلال الدین رومی است و مقایسه او با دیگر متفکران زمان و بحث انسان کامل و ...

یادداشت های مترجم که بخش عظیمی از کتاب را تشکیل داده و بر سودمندی آن افزوده است ، بحث هایی است ارجمند درباره چهره هایی از عرفان و تصوف ، مانند رابعه ، ابن فارض ، عبدالکریم جیلی و ... و موضوعات و مفاهیم مهمی از تصوف ، مانند نظریه انسان کامل در تصوف ، حقیقت محمدیه و ...

استاد که این اثر ارجمند خاورشناس معروف را ترجمه و عرضه کرده است ، هوشمندانه نگاشته اند که : «علاقه نیکلسون به تصوف اسلامی و تبخّر او در این باب به هیچ وجه به معنای آن نیست که او ، احتمالاً حرف های خلاف واقع در باب اسلام و یا تصوف نگفته باشد .» و با اشاره به اینکه چندی و چونی

پژوهش های خاورشناسان را در باب اسلام در فرصتی دیگر به تفصیل خواهند گفت ، با لطافت نوشته اند : اگر مستشرقی گفت «ماست ، سفید است» ، همیشه جای این احتمال را در ذهن خود نگاه دارید که یا ماست اصلاً سفید نیست ، یا اثبات سفیدی ماست مقدمه ای است برای نفی سیاهی از زغال .

● پژوهشی درباره صابین

یعقوب جعفری . (چاپ اول : قم ، هجرت ، ۱۳۷۴) . ۱۵۲ ص ، رقعی .

این کتاب در پی شناسایی صابین است . نخست کلیاتی درباره آنان می آورد و سپس به گذشته تاریخی صابین می پردازد . بحثی در خصوص صابین حران دارد و سپس بحث تفصیلی درباره صابین مندائی ارائه می کند که در آن افزون بر ارائه دیدگاه های گوناگون در مورد وحدت یا عدم دینی صابین حران و مندائی ، به کتب مقدس ، زبان ، مراسم و مقامات روحانی صابین مندائی می پردازد و در پایان گزارش شمس الدین دمشقی درباره هیکل های صابین و مناظره میان صابین و حنفا را به روایت شهرستانی می آورد .

● کلمه علیا در توقیفیت اسماء

حسن حسن زاده آملی . (چاپ اول : قم ، دفتر تبلیغات اسلامی ، ۱۳۷۴) . ۶۹ ص ، وزیری . کتاب سلسله در سهای استاد در زمینه توقیفی بودن اسماء الهی است که در هشت باب تنظیم یافته است . در باب اول محل بحث را روشن می کند . باب دوم انواع اسمای الهی بیان می شود . باب سوم علت توقیفی بودن آنها از دیدگاه متکلمان بیان شده و در باب چهارم استدلال به قرآن برای مدعا آمده است . در باب پنجم عدد اسمای الهی بحث شده و در باب

ششم بحث از دیدگاه عارفان و حکیمان آمده است. در باب هفتم بحث در خصوص سمیع و علیم است و باب هشتم در خصوص لزوم مراعات در استعمال اسمای الهی است.

● حواریات حول المنقذ

ابراهیم امینی. ترجمه کمال السید. (چاپ اول: قم، انتشارات انصاریان، ۱۴۱۶).
۳۱۶ص، وزیری.

ترجمه گویایی است از کتاب ارجمند «دادگستر جهان»، درباره حضرت مهدی (عج) و مسائل مرتبط با غیبت و ظهور آن حضرت.

دادگستر جهان که با شیوه ای جالب به قلم آمده است و مسائل مرتبط با امام زمان (عج) را با بیانی روشن و نثری روان و دلایلی متین عرضه کرده است، بارهای بار به چاپ رسیده و شیفندگان مهدی موعود را سیراب کرده است.

اکنون «دادگستر جهان» را آقای کمال سید با عنوان زیبای «حواریات حول المنقذ» به زبان عربی بازگردانده و با هئیتی زیبا و چشم‌نواز منتشر شده است.

● راه دشوار از مذهب به مذهب

ادریس حسینی مراکشی. ترجمه مالک محمودی. (چاپ اول: قم، دارالقرآن الکریم، ۱۳۷۴). ۵۳۵ص، وزیری.

این کتاب را می‌توان نوعی زندگینامه فکری و علمی نویسنده دانست. مؤلف چگونگی تحوّل فکری و انتقال از تسنن به تشیع را بازگفته و با نگاهی تحلیلی مسائل تاریخی و باورهای بنیادی تفکر سنی را به نقد کشیده است. کتاب در شش فصل سامان یافته است. مؤلف ابتدا چرایی مراجعه اش به تاریخ را بازمی‌گوید و آنگاه تصور پیشین خود از تاریخ را به تصویر می‌کشد. سپس با عنوان «آغاز دگرگونی و رهایی» نقش تحوّل‌آفرین انقلاب اسلامی ایران، جنگ تمام‌عیار استکبار علیه ایران، پیوند آن با حادثه کربلا، چرایی به وجود آمدن کربلا و... را بازمی‌گوید و چگونگی دیگر سانیهای به

وجود آمده در ذهن و اندیشه اش را از این تأملها و درنگریستها برمی‌شمارد و تحلیل می‌کند، که بسیار خواندنی و جالب است.

رسوایی متهم کنندگان شیعه، از بدبختی تاریخ تا تاریخ بدبختی، موضوعهایی که پرده از روی آن برداشته شده است و اعتقادات شیعه، عناوین فصول دیگر کتاب است. نویسنده نثری شکوهمند و زیبا و هیجان‌بار دارد و ترجمه آن نیز روان است. عنوان عربی کتاب چنین است «الانتقال الصعب فی المذهب والمعتقد» که با عنوان «القد شیعی الحسین» نیز چاپ شده است.

● بیخ اخلاق و تعلیم و تربیت

● آموزش و پرورش تطبیقی

لوتان کوی. ترجمه محمد یمنی دوزی سرخابی. (چاپ اول: تهران، سمت، ۱۳۷۵). ۴۵۳ص، وزیری.

کتاب دارای یک مقدمه و دو بخش است. در مقدمه مفهوم آموزش و پرورش تطبیقی و سیر آن بررسی شده است. در بخش اول موضوع آموزش و پرورش تطبیقی ضمن پنج فصل تحقیق شده است و در بخش دوم روش و فنون مورد کاربرد در آموزش تطبیقی طی سه فصل بررسی گشته است.

● اخلاق و جوان

حسین مظاهری. (چاپ اول: قم، انتشارات شفق، ۱۳۷۴). ۲۲۴ص، وزیری.

این کتاب متن تحریر شده سلسله بحثهای اخلاقی حضرت آیت الله مظاهری است که در ماه رمضان سالهای (۱۴۱۵-۱۴۱۲) برای جمعی از جوانان ایراد گردیده است.

کتاب در چهار فصل سامان یافته است با این عناوین: جوان و نیروهای کنترل کننده، که در آن از عقل، وجدان اخلاقی، احترام به قانون، انعطاف پذیری، ایمان عقلی و ایمان

قلبی سخن رفته است. فصل دوم مسؤلیت جوان است با عناوینی مانند مسؤلیت جسمانی، و مسؤلیت روحی و... فصل سوم ازدواج است با عناوین خریدهای بیجا و مبادله هدایا، مهریه های سنگین، رفت و آمد دوران نامزدی و... و بالاخره فصل چهارم با عنوان کار و کوشش و با عناوینی چون عبادت، کار فرهنگی، کار تولیدی و... کتاب با بیانی گویا و نثری روان و بحثهای مورد نیاز، اثری است خواندنی و سودمند.

● جوانان و انتخاب همسر

علی اکبر مظاهری. (چاپ چهارم: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴). ۲۶۰+۱۶ص، وزیری.

کتاب در هفت فصل مسائل مربوط به انتخاب همسر را بیان کرده است. در فصل اول فضیلت ازدواج، در فصل دوم زمان ازدواج، در فصل سوم فواید ازدواج سریع و زیان ازدواجهای دیر، در فصل چهارم مشکلات و موانع ازدواج، در فصل پنجم معیارهای انتخاب همسر، در فصل ششم راههای گزینش همسر و در فصل هفتم دوران نامزدی مورد بحث قرار گرفته است.

● اخلاق

سید عبدالله شبر. ترجمه محمد رضا جباران. (چاپ اول: قم، انتشارات هجرت، ۱۳۷۴). ۴۴۸ص، وزیری.

مفسر، فقیه، محدث و عالم جلیل سید عبدالله شبر، از عالمان سختکوش قرن سیزدهم است، که زندگانی پربزرگ و باری دارد. تفسیرها، آثار حدیثی، کلامی و اخلاقی او به لحاظ بیان روان و استوار و دریافت درست از مسائل دین، از بهترین آثار مکتوب شیعی است. کتاب الأخلاق وی کتابی است مختصر

و مفید در دانش اخلاق که در چهار رکن (۱) عبادات (۲) حقوق (۳) مهلکات (۴) منجیات (عوامل رشد) سامان یافته است. هر کدام از ارکان دارای ابواب و فصولی است. ترجمه کتاب روان و بدون تعقید است. مترجم گاه توضیحاتی در پانوشتها افزوده و منابع برخی روایات را نشان داده و گاه توضیحاتی دربارهٔ رجال متن آورده است.

● **برنامه آموزش و پرورش در دوره پیش دبستانی و نیناکول**. ترجمه فرخنده مفیدی. (چاپ اول: قم، تهران، سمت، ۱۳۷۴).
۲۹۰+۶ ص، وزیری.

نویسنده در دو بخش مسائل مربوط به آموزش و پرورش پیش از دبستان را بررسی کرده است. در بخش اول سیمای کل بحث را مطرح کرده و در بخش دوم اهداف برنامه را در پنج فصل تبیین کرده است. مباحثی از قبیل رشد عاطفی-اجتماعی، رشد جسمی-حرکتی، رشد زبان، رشد شناختی و رشد بیان خلاق و درک زیباییها مورد بحث قرار گرفته است.

تجارب ادبیات

● شعر انگلیسی

عباسعلی رضایی. (چاپ اول: تهران، سمت، ۱۹۹۶). ۲۲۰ ص، وزیری.

کتاب در پنج بخش، مجموعه‌ای از اشعار شاعران انگلیسی زبان را برای مقطع کارشناسی به عنوان منبع اصلی درس شعر انگلیسی به ارزش دو واحد گردآوری کرده است.

کتاب ضمن آورده قطعه‌ای از شعر هر شاعر مجموعه‌ای سؤالات در ذیل آن مطرح می‌کند که به گونه‌ای به توضیح ابیات و فهم محتوای شعر برمی‌گردند.

● دستور تاریخی زبان فارسی

محسن ابوالقاسمی. (چاپ اول: تهران، سمت، ۱۳۷۵). ۴۲۵ ص، وزیری.

این کتاب برای مقطع کارشناسی ارشد و

دکترای دانشجویان رشته ادبیات فارسی به عنوان منبع اصلی دروسهای «دستور تاریخی و تطبیقی زبان فارسی» و «تحقیق در دستور زبان فارسی» به ارزش دو واحد تنظیم شده است و دارای دوازده فصل است و مسائل مربوط به زبان فارسی را در سه دوره فارسی باستان، فارسی میانه و فارسی دری و روابط آن دوره‌ها در کتاب تبیین شده است.

● اللرة الغراء فی شعر شیخ البطحا

تحقیق باقر قربانی زرین. (چاپ اول: تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۴۱۶). ۲۰۸ ص، رقعی.

کتاب در دو بخش تدوین یافته است. بخش نخست آن شرح حال ابوطالب، پدر امام علی (ع) است. از نکات برجسته این بخش اثبات اسلام و ایمان ابوطالب می‌باشد. در بخش دوم اشعار ابوطالب از منابع گوناگون استخراج و براساس حروف الفبای قافیه تنظیم شده است. در هر مورد زمینه سراییدن اشعار تبیین گشته و لغات مشکل آن در پاورقی شرح داده شده است.

● دیوان حزین لاهیجی

تصحیح ذبیح الله صاحبکار. (چاپ اول: تهران، سایه، ۱۳۷۴). ۸۷۲ ص، وزیری.
این دیوان شامل غزلیات، متفرقات، رباعیات، قصیده‌ها، قطعات، اشعار عربی و مثنویهای حزین لاهیجی است به همت یکی از شاعران و ادیبان برجسته خراسان نشر می‌یابد. مصحح در مقدمه آن ضمن آوردن شرح حال حزین به بررسی اندیشه و تفکر حزین و شرایط زمانی و مکانی عصر حزین می‌پردازد و در پایان مجموعه‌ای از فهرستها، از قبیل فهرست آیات، روایات، نامها و عناوین، لغات و ترکیبات و ابیات ارائه می‌دهد.

● هنر در قلمرو مکتب

جواد محدثی. (چاپ اول: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴). ۳۷۵ ص، رقعی.

کتاب مباحثی از قبیل هنر و زیبایی، هنر و بیان، هنر و نگاه، هنر و انسان، هنر و عقیده، روح هنر مکتبی قلم و شعر، سرود، نمایش، داستان و معماری اسلامی را دربردارد و در هر فصل با بهره‌گیری از قرآن و متون حدیثی و کلام بزرگان به تبیین موضوعات پرداخته شده است.

● تاریخ ادبیات زبان عربی

حنا الفاخوری. ترجمه عبدالمحمد آیتی. (چاپ سوم: قم، انتشارات توس).
۸۳۹ ص، وزیری.

تاریخ ادبیات فاخوری به لحاظ گزیده‌گویی، تحلیل و نشان دادن چگونگی تطور ادبیات زبان عربی در میان همگنانش از برجستگی ویژه‌ای برخوردار است. مؤلف در این کتاب پس از ذکر مقدماتی، سراسر تاریخ ادبی را به شش دوره تقسیم کرده است: عصر جاهلی، عصر خلفای راشدین و اموی، عصر عباسی در شرق، عصر عباسی در غرب، عصر مغول و ترک و عصر نهضت.

مؤلف هر دوره را به چند باب و هر باب را به چند فصل بخش نموده است. و با دقت در عوامل تحول ادبیات و چگونگی نگارها در درازنای سده‌ها سخن گفته است، ترجمه کتاب روان و خواندنی است. آقای آیتی در مقدمه‌ای کوتاه اهمیت و امتیاز کتاب فاخوری را در میان تاریخهای ادبیات عرب باز گفته و به برخی از کمبودها و کفایتهای آن اشاره کرده است.

● مختارنامه

فریدالدین عطار نیشابوری. تصحیح و تعلیق محمد رضا شفیعی کدکنی. (چاپ دوم: تهران، انتشارات سخن، ۱۳۷۴).

مختارنامه مجموعه رباعیات فریدالدین عطار، عارف بلند آوازه شهر دیرپای نیشابور است که خود، آنها را در این کتاب گرد آورده و به همین نام در پنجاه باب سامان داده است. استاد محمدرضا شفیعی کدکنی، از استادان بنام ادب پارسی، به سال ۱۳۵۷ چاپی منقح از این مجموعه منتشر کردند، و اکنون چاپ دوم آن را با نسخه دیگری مقابله کرده که مقدار قابل ملاحظه ای رباعی بر چاپ پیشین افزونی دارد.

چگونگی مختارنامه، جایگاه عطار در قلمرو شعر عرفانی فارسی، زندگانی عطار، آثار عطار و شیوه تصحیح مختارنامه، در مقدمه ای تحلیلی و ارجمند آماده است. پس از آن، متن مختارنامه و در پایان آن اختلاف نسخه ها یاد شده و آنگاه توضیحاتی بر متن و سپس فرهنگ لغات و تعبیرات، امثال و فهرست الفبایی رباعیات، بر اساس قافیه و ردیف.

● تاریخ ادبیات فارسی

ی. ا. بوتلس. ترجمه سیروس ایزدی. (چاپ اول: تهران، انتشارات هیرمند، ۱۳۷۴). ۴۰۰ ص، وزیری.

تاریخ ادبیات فارسی است از دوران باستان تا عصر فردوسی. یادگارهای ادبی روزگاران کهن، ادبیات تیره های مردم ایران خاوری، شکوفایی ادبیات در سده دهم میلادی، و یادی از فارابی، ابن سینا، ابوریحان بیرونی، رابعه، کسائی مروزی، دقیقی و فردوسی، از جمله بحثهای این کتاب است.

مترجم بر این باور است که در این کتاب، تازه هایی است که در هیچ کتابی نیست؛ بویژه برای پژوهندگان درباره ادب پارسی از ایران و افغانستان و تاجیکستان کار آمد خواهد بود. مقدمه درازدامن مترجم در چگونگی

محتوای کتاب، تاجیکستان و ادب پارسی در آن دیار، آذربایجان و مسائل مرتبط با آن از نگاه مسائل زبانی و فرهنگی پژوهشی است سودمند و پرنکته.

● تاریخ ادبیات فارسی

ی. ا. بوتلس. ترجمه سیروس ایزدی. (چاپ اول: تهران، انتشارات هیرمند، ۱۳۷۴). ۳۶۴ ص، وزیری.

این کتاب ادامه کتاب پیشین است و مشتمل بر تاریخ تحلیلی ادبیات فارسی از دوران فردوسی تا پایان عهد سلجوقی.

سرنوشت داستان پهلوانی پس از فردوسی، ادبیات نیمه نخست سده یازدهم، ادبیات نیمه دوم سده یازدهم، ادبیات در متصرفات قره خانیان و ادبیات سالهای سیادت سلجوقیان، عناوین فصول کتاب است.

این دو مجلد بر روی هم ترجمه یک جلد از مجموعه پژوهش درازدامن برتلس است در ادبیات فارسی.

● شرح مثنوی (جزو اول از دفتر دوم)

سید جعفر شهیدی. (چاپ اول: تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی). ۲۶۰ ص، وزیری.

«مثنوی» مولوی اثر جاودانه ادب و عرفان فارسی است. اقبال بدان اگر در میان آثار و متون عرفانی بی نظیر نباشد، بی گمان کم نظیر است. استادان بزرگی بدان شرح نوشته و در گشودن ابعاد گونه گون آن بسی کوشیده اند. از آن جمله است شرح ارجمند استاد مفید بدیع الزمان فروزانفر که متأسفانه ناتمام مانده است.

استاد فرزانه حضرت آقای دکتر سید جعفر شهیدی - دامت معالیه - که خود از مولوی شناسان و مثنوی پژوهان معاصر هستند، دنباله شرح استاد را پی گرفته و در سال ۱۳۷۳ جزء چهارم از دفتر اول مثنوی را

به عنوان جلد چهارم از این شرح منتشر نمودند که بیشتر درباره چگونگی آن به اجمال سخن گفته ایم. (ر. ک: آینه پژوهش، سال پنجم، شماره سوم، مرداد شهریور ۷۳، ص ۸۶).

اینک، و پس از مدتی تأخیر، به حمد خدای سبحان، جزو اول از دفتر سوم نیز به عنوان جلد پنجم به طبع رسیده و در منظر دوستاناران حضرت مولانا قرار گرفته است.

بنابر آنچه استاد محترم در پیشگفتار این جلد آورده اند، جلد ششم که در آینده منتشر خواهد شد، به شرح جزو سوم از دفتر سوم اختصاص خواهد داشت و از آن پس دفاتر سوم تا ششم مثنوی هریک در یک مجلد شرح و تفسیر خواهد شد.

چنانکه پیشتر نیز آورده ایم، شیوه تألیفی استاد دکتر شهیدی در ادامه شرح مثنوی شریف، تفصیلهای و تطویلهای غیر لازم مرحوم استاد فروزانفر را دربر نداشته و مزایایی را که برای جزو چهارم از دفتر اول شمرده ایم، در این جزو نیز وجود دارد.

تاریخ و شرح حال

● یادنامه آیت الله حاج سید محیی الدین فال اسیری
سید فخرالدین فال اسیری. (چاپ اول: قم، مؤلف، ۱۳۷۴). ۳۳۶ ص، وزیری.

این کتاب گزارشی است مفصل از زندگانی، مبارزات و تلاشهای اجتماعی، فرهنگی و دینی مرحوم آیت الله فال اسیری. چگونگی تحصیل و فراگیری دانش، مهاجرت به دیار مشکان (نیریز) برای تبلیغ و رویارویی با فرقه ضاله بهائیت که آنجا را برای تبلیغ و گسترش خود در آن منطقه مرکزی گرفته بودند، سخن

رفته است. در صفحات دیگر کتاب تلاشهای فرهنگی، تبلیغی، عمرانی و مبارزات وی در ابعاد گسترده گزارش شده است.

● اعلام هجر

هاشم محمد الشخصص. (چاپ: اول، قم، ام‌القری للتحقیق والنشر، ۱۴۱۶).
۵۷۷ص، وزیری.

«هَجْر» نام کهن «احساء» است و دیاری است دیرپای و تشیع در آن دیار نیز دیرپای و درازآهنگ. این کتاب گزارش پیشینه تاریخی آن دیار است و شرح حال و آثار عالمان، فقیهان، شاعران و سخنوران و مبلغان آن دیار. مؤلف ابتدا از هَجْر، (احساء)، قطیف و اطراف این شهرها و چگونگی معیشت در آنها و وضع فرهنگی و سیاسی آنها سخن گفته است و آنگاه شرح حال عالمان را گزارش کرده است براساس حروف الفبا. در شرح‌ها، از زندگانی، سوانح، آثار آنان سخن گفته و منابع شرح حال آنها را نیز گزارش کرده است. آنچه اکنون نشر یافته، جلد اول آن است؛ ویژه شرح حال عالمان، و تا حرف «حاء».

● فروغ ابدیت

جعفر سبحانی. (چاپ دهم: قم، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۵).
۲ج، ۵۳۶ص، وزیری.

فروغ ابدیت شرحی است گویا و مستند از زندگانی، مجاهدتها، فداکاریها، تلاشها و کوششهای بی دریغ رسول‌الله (ص) در جهت حق و دعوت انسان به پاکی و انسانیت و ایجاد جامعه «اعلون». این چاپ، دهمین چاپ آن است که نشر می‌یابد. کتابی است ارجمند که در آشنایی نسل معاصر با رسول‌الله (ص) نقش والا و شایسته‌ای داشته است. برای مؤلف ارجمند آرزوی توفیق داریم.

● باستانشناسی و هنر ایران در

هزارة اول قبل از میلاد

حسن طلائی. (چاپ اول: تهران، سمت، ۱۳۷۴). ۱۶۲ص، وزیری.

این کتاب پژوهشی است درباره باستانشناسی

قرن پانزدهم تا هشتم قبل از میلاد، فرهنگهای ایران بین سالهای ۲۰۰۰-۱۵۰۰ق-م وضعیت فرهنگی ایران در عصر آهن، تجزیه و تحلیل داده‌های باستانشناسی عصر آهن.

● تاریخ اساطیر ایران

ژاله آموزگار. (چاپ اول: تهران، سمت، ۱۳۷۴). ۹۷ص، وزیری.

این کتاب در پنج فصل سامان یافته است. در فصل اول با عنوان کلیات واژه اسطوره و ماهیت آن تبیین شده و فایده اسطوره‌شناسی بازگفته شده است. آنگاه در فصول بعدی اسطوره کهن در تاریخ ایران در بخشهای جدا از هم، سه هزار سال نخستین، سه هزار سال دوم، سه هزار سال سوم پیشدادیان، کیانیان و سه هزار سال چهارم، گزارش و تحلیل شده است.

● تذکرة المعاصرین

حزین لاهیجی. تصحیح معصومه سالک. (چاپ اول: تهران، نشر سایه، با همکاری دفتر نشر میراث مکتوب، ۱۳۷۵).

۴۲۸ص، وزیری.

تذکرة المعاصرین، تذکرة‌ای است سودمند که مؤلف در آن شرح حال و نمونه‌ای از اشعار معاصران خود را آورده است. حزین شاعری بزرگ و متکلمی زبردست و متفکری است ارجمند از سده دوازدهم هجری. او این نگاهش را در نه روز و به یاری حافظه شگفت خود سامان داده است. از این روی با همه اهمیت و سودمندی که دارد، پیراسته از اشتباهات تاریخی نیست.

خانم معصومه سالک در تصحیح و تحقیق و افزودن تعلیقات رنج گرانی را متحمل شده است و برآستی کتابی شسته رفته و شایسته حزین عرضه کرده است. وی افزودن بر مقابله نسخه‌های مختلف و تصحیح متن و توضیحات کوتاه در پانوشتها

و ضبط نسخه بدلها، مقدمه‌ای نگاشته‌اند درازدامن و در آن از اهمیت کتاب، زندگانی حزین، کفایتها و کمبودها، کتاب و چگونگی تصحیح آن سخن گفته‌اند. تعلیقات کتاب در معرفی رجال، کتابها و توضیح نکات مبهم متن گزارش منابع گسترده شرح حالها برآستی خود کتابی مفرد و سودمند است. خانم سالک با پژوهش گسترده در این کتاب بهره‌دهی آن را بسی افزون ساخته است.

● تجلی امامت

سید اصغر ناظم زاده قمی. (چاپ سوم: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴). ۸۳ص، وزیری.

تحلیلی است از حکومت اسلامی بر پایه دستورالعملهای حکومتی امام علی (ع) و رفتار و سیاست آن بزرگوار در مدت حکومتش و در سیزده فصل تنظیم شده است و در آن عدالت امام، سیاست وی، قضاوت، برخورد با کارگزاران، رفتار وی در امر به معروف و نهی از منکر، رعایت حقوق اهل کتاب، مسائل اقتصادی، جنگهای مولی و چند بحث در خصوص زندگی وی مطرح شده است.

● آثار و برکات سید الشهدا

سید هاشم ناجی موسوی جزائری. (چاپ اول: قم، مؤلف، ۱۴۱۶). ۱۷۶ص، وزیری.

مجموعه روایات درباره امام حسین (ع) است که در شش عنوان تنظیم یافته است و آثار و برکات آن حضرت از ولادت تا شهادت، بعد از شهادت، برکات حرم، برکات تربت مقدس، کربلای مقدس و آثار و برکات زیارت آن بزرگوار را بر پایه روایات نشان داده است.

● احوال و آثار بهاء‌الدین محمد اصفهانی

رسول جعفریان. (چاپ اوک: قم، انتشارات انصاریان، ۱۴۱۶). ۲۴۸ ص، وزیری.

بهاء‌الدین محمد بن حسن اصفهانی، مشهور به فاضل هندی، از فقیهان، عالمان و چهره‌های برجسته علمی و اسپین دوره صفوی است. کتاب عظیم فقهی وی با عنوان کشف اللثام از آثار کم نظیر و گرانبگ میراث مکتوب فقهی شیعی است. در این کتاب از زندگانی، آثار، افکار و منزلت علمی وی بتفصیل سخن رفته و در پایان دو رساله آمده است: (۱) «صور منطبعة» که آن را ملاً عبدالکریم فرزند ملاً محمد طاهر قمی در داوری بین رساله‌ای از فاضل هندی و محب علی اصفهانی نگاشته است. (۲) بینش غرض آفرینش که رساله‌ای است اعتقادی به خامه فاضل هندی که در آن درباره توحید، نبوت و امامت سخن رفته است. هر دو رساله را آقای جعفریان تصحیح کرده‌اند و در مقدمه رساله‌ها درباره چگونگی محتوای آنها سخن گفته‌اند.

● اقتصاد

● سرمایه و توسعه

محمد ستاری فر. (چاپ اوک: تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۷۴). ۴۲۵ ص، وزیری.

مؤلف در این کتاب در ضمن شش بخش سرمایه و توسعه را از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار داده است. عناوین بخشها چنین است: مسأله شناسی توسعه یافتگی و توسعه نیافتگی، سیر تاریخی توسعه یافتگی و توسعه نیافتگی، بررسی نقش کلان سرمایه فیزیکی بر توسعه، بررسی کلان نقش متغیرهای سرمایه انسانی بر توسعه، بررسی کلان نقش متغیر تکنولوژی بر توسعه، جمع بندی و نتیجه گیری.

● اقتصاد خرد

ترجمه حمیدرضا اریاب. (چاپ اوک: تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۷۴). ۵۱۴ ص، وزیری.

این کتاب در هفت بخش، شامل بیست و چهار فصل، موضوع اقتصاد خرد و ابعاد آن را به بحث نهاده است. در سیزده فصل اوک درباره ماهیت اقتصاد خرد، نظریه‌های تقاضا، عرضه، رفتار مصرف کننده، تئوری هزینه‌ها، نظریه پویا، کاربردهای نظریه رقابت، انحصار چند جانبه و رقابت ناقص و... بحث شده است و از فصل چهارده تا پایان، قلمرو اقتصاد خرد، نظریه تقاضای مشتق، اتحادیه صنعتی، انحصار دو جانبه و توزیع نابرابر درآمد، نظر به شهر، منابع، آلودگی و نظریه منابع طبیعی بررسی شده است.

● جامعه‌شناسی کار و شغل

غلامعباس توسلی. (چاپ اوک: تهران، سمت، ۱۳۷۵). ۲۹۱ ص، وزیری.

این کتاب به عنوان منبع اصلی درس «جامعه‌شناسی کار و شغل» برای دانشجویان رشته جامعه‌شناسی تدوین شده است و در سه بخش با عناوین کار چیست؟ ویژگیها و ابعاد مختلف کار صنعتی و فعالیت و اشتغال، این موضوع را به بررسی و پژوهش نهاده است.

● مجموعه‌ها

● مجموعه مقالات بزرگداشت حکیم سبزواری معاونت آموزشی و پرورشی تربیت معلم سبزواری. (چاپ اوک: سبزواری، انتشارات دانشگاه تربیت معلم سبزواری، ۱۳۷۴).

۱۸+۴۷۵ ص، وزیری.

دانشکده تربیت معلم سبزواری در سال ۱۳۷۲ اقدام به برگزاری کنگره بزرگداشت دوستمین سالگرد تولد حاج ملاهادی

سبزواری کرد که حاصل آن مجموعه مقالاتی شد که در سال ۱۳۷۴ نشر یافت.

در این مجموعه بیست و پنج مقاله از اندیشوران کشور درباره حکیم سبزواری و یا مباحث مربوط به فلسفه و عرفان چاپ شده است. مقاله آخری کتابشناسی آثار حکیم سبزواری است که توسط مرتضی ذکائی ساوجی تهیه شده است.

● گلشن جلوه

به اهتمام غلامرضا گلی زواره. (چاپ اوک: قم، انتشارات قیام، ۱۳۷۵). ۳۱۸ ص، وزیری.

مجموعه‌ای است از مقالات و پژوهشهای عالمان در تجلیل از مقام جلوه حکمت و تبلور زهد و فضیلت، حکیم سید ابوالحسن جلوه.

این مجموعه در چهار بخش شکل گرفته است. در بخش اول، مقالات آفتاب معرفت، مکتب تفکیک، جایگاه خرد در منابع استنباطی، بازنگری در حرکت جوهری و... آمده است و نیز آثاری از آن حکیم بزرگ: رساله بیان الاستجابة الدعا، رساله القضية المهمة هی القضية الطبيعية.

بخش دوم شرح حال جلوه است به خامه او و مقاله‌های جلوه شعرهای حکیم جلوه، سید حکیمان، دانشوری مبارز و...

در بخش سوم مقالات رفیع الدین طباطبایی متکلم عصر صفوی، جد جلوه، مشعلدار حکمت زواره، موطن حکیم جلوه و... آمده است و بخش چهارم با عنوان ضمائیم، گفته‌ها و نکته‌هایی است کوتاه درباره جلوه.

